

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 listopada 2012 roku powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w Ł. kwoty 1.783,50 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 10 września 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, iż na skutek kolizji drogowej z dnia 12 kwietnia 2012 roku, której sprawca posiadał zawartą z pozwaną umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych pojazd marki B. (...), będący własnością D. G. uległ uszkodzeniu. Pojazd był naprawiany w okresie od dnia 25 lipca 2012 roku do dnia 30 lipca 2012 roku. Poszkodowany został pozbawiony - nie z własnej winy - możliwości korzystania z własnego pojazdu i był zmuszony do skorzystania w okresie od dnia 25 lipca 2012 roku do dnia 30 lipca 2012 roku z pojazdu zastępczego. Uszkodzony pojazd był bowiem wykorzystywany przez poszkodowanego m.in. do dojazdów do pracy, do załatwiania spraw osobistych i nie miał on prawa wynajęcia pojazdu zastępczego na innej podstawie (z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, umów leasingu, bądź z innych źródeł). Zasadny i konieczny był więc najem przez poszkodowanego pojazdu zastępczego. W dniu 25 lipca 2012 roku powódka zawarła z poszkodowanym umowę cesji, na podstawie której stała się uprawniona do żądania od pozwanej zwrotu kosztów najmu auta zastępczego. Powódka jest więc uprawniona do wystąpienia przeciwko pozwanej z niniejszym pozwem zważając na to, iż dochodzona kwota stanowi odszkodowanie należne jej na podstawie umowy cesji wierzytelności od pozwanej jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Odszkodowanie obejmuje koszty najmu przez poszkodowanego auta zastępczego w okresie naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku kolizji drogowej, której sprawca ubezpieczony był w pozwanym towarzystwie. Powódka zgłaszała swoje roszczenia wobec pozwanej przed wystąpieniem z niniejszym powództwem, jednakże pozwana nie uiszczała żadnej kwoty. Okres najmu pojazdu zastępczego odpowiadał okresowi pozostawiania auta w warsztacie naprawczym. Powódka podniosła, że w przedmiotowej sprawie dochodzi tylko części roszczenia, tj. czynszu najmu za okres 2 dni (pozew - k. 2-17).

W dniu 17 grudnia 2012 roku tut. Sąd, działając w sprawie o sygn. akt XV GNC 8664/12 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty - k. 70).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości, wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana zakwestionowała dochodzone roszczenie zarówno co do zasady, jak i wysokości. Pozwana podniosła, że umowa najmu pojazdu zastępczego (...) zawarta pomiędzy powódką a poszkodowanym jest nieważna, z uwagi na fakt, iż nie zawiera wszystkich istotnych postanowień umowy, tj. brak ustalenia stawki czynszu najmu. Pozwana podniosła także, że powódka nie posiada legitymacji procesowej czynnej do dochodzenia roszczenia z uwagi na nieważność umowy cesji wierzytelności. Wskazała, iż w umowie cesji wierzytelności zawartej pomiędzy powódką a poszkodowanym jej przedmiot został określony jedynie jako "wierzytelność - prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego", czyli poszkodowany scedował na powódkę wierzytelność o nieokreślonej wysokości. Pozwana podniosła również zarzut braku szkody oraz zakwestionowała zasadność najmu pojazdu zastępczego, jak również wysokość kosztów najmu pojazdu zastępczego. Wskazała, iż kwota za dobę najmu pojazdu została zawyżona i odbiega od kwot, za jakie można wynająć pojazd w W.. Pozwana zakwestionowała ponadto czas naprawy pojazdu wskazując, że powódka nie wykazała uzasadnionej długości czasu naprawy pojazdu, a w konsekwencji długości okresu najmu pojazdu zastępczego (sprzeciw od nakazu zapłaty - k. 77- 84).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 kwietnia 2012 roku doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzony został pojazd marki B. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność D. G.. Sprawcą kolizji był R. K., kierujący pojazdem marki F. (...) o numerze

rejestracyjnym (...) ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł..

(dowód: okoliczność niesporna; oświadczenie – k. 32)

W dniu 20 kwietnia 2012 roku została zgłoszona szkoda do ubezpieczyciela. Dnia 26 kwietnia 2012 roku zostały dokonane oględziny przednaprawcze uszkodzonego pojazdu przez przedstawiciela ubezpieczyciela. W dniu 17 maja 2012 roku została sporządzona kalkulacja naprawy i wysłana do ubezpieczyciela, który tego samego dnia zwrócił ją po zatwierdzeniu. W dniu 25 lipca 2012 roku przyjęto pojazd do warsztatu i rozpoczęto naprawę. Naprawę pojazdu zakończono w dniu 30 lipca 2012 roku, w tym też dniu poszkodowany odebrał samochód.

(dowód: arkusz naprawy pojazdu najemcy – k. 41)

W okresie, gdy wyżej opisany pojazd znajdował się w zakładzie naprawczym, tj. od dnia 25 lipca 2012 roku do dnia 30 lipca 2012 roku D. G. użytkował pojazd zastępczy marki B. (...) o numerze rejestracyjnym (...) wynajęty od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. na podstawie umowy najmu (...) nr (...) z dnia 25 lipca 2012 roku. Wysokość czynszu wyniosła 3625,00 złotych netto (4458,75 złotych brutto).

(dowód: umowa najmu (...) k. 33-36; pełnomocnictwo – k. 37; cennik – k. 38; oświadczenie dla towarzystwa ubezpieczeń – k. 40)

Na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 25 lipca 2012 roku D. G. przelał na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. pojazdu zastępczego, przysługujące mu w związku z wyżej opisaną szkodą komunikacyjną.

(dowód: umowa cesji wierzytelności – k. 31; pełnomocnictwo – k. 37)

W dniu 31 lipca 2012 roku (...) Sp. z o.o. wystawiła fakturę VAT nr (...) tytułem wynajmu pojazdu zastępczego marki B. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w okresie od 25 lipca 2012 roku do dnia 30 lipca 2012 roku (5 dni) opiewającą na kwotę 4.458,75 złotych brutto.

(dowód – faktura VAT – k. 42)

Pismem z dnia 6 sierpnia 2012 roku (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wezwała (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł. do zapłaty kwoty 4.458,75 złotych. Wezwanie do zapłaty zostało doręczone w dniu 10 sierpnia 2012 roku.

(dowód: wezwanie do zapłaty – k. 51-54, zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 68)

Niezbędny i konieczny czas naprawy uszkodzonego samochodu po uwzględnieniu 8 – godzinnego czasu pracy dziennie przez jednego robotnika, dni wolnych od pracy oraz koniecznych przerw technologicznych i organizacyjnych powinien wynosić maksimum 2 dni robocze. W związku z tym naprawa powinna zakończyć się w dniu 27 lipca 2012 roku.

Przeciętny zakres stawek czynszu najmu samochodów w klasie samochodów wyższej zawierał się w lipcu 2012 roku dla okolic miejscowości W. w przedziale cen 250-550 zł netto za dobę. W przypadku uwzględnienia również wypożyczalni typu A., H. lub B., które mogą być brane do porównania z ofertą powódki zakres cenowy wynosił od 250 złotych do 760 złotych netto za 1 dobę. Wypożyczalnie te mają porównywalne stawki ze stawkami powódki.

(dowód: opinia pisemna biegłego sądowego S. Ż. – k. 134-139; wyjaśnienia uzupełniające biegłego sądowego S. Ż. złożone na rozprawie – k. 179-180)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na okolicznościach przyznanych przez drugą stronę (okolicznościach niespornych), dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy oraz opinii biegłego sądowego S. Ż..

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne, podlegało uwzględnieniu w całości.

Zgodnie z ogólnymi regułami postępowania dowodowego obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. w zw. z art.3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Zgodnie z art. 659 § 1 k.c. przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nie oznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz. Z kolei, zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Zatem w sytuacji zaistnienia szkody ubezpieczyciel odpowiadający z tytułu ubezpieczenia OC z sprawcą szkody obowiązany jest do jej naprawienia w całości. Ta zasada odnosi się również do kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, oczywiście w zakresie, w jakim pozostają one w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wywołującym szkodę, w tym wypadku z kolizją drogową.

W przedmiotowym procesie pozwana nie kwestionowała okoliczności faktycznych zdarzenia oraz swojej odpowiedzialności (co do zasady) za wyrządzoną szkodę. Pozwana wnosząc o oddalenie powództwa podniosła następujące zarzuty. Pierwszym był zarzut nieważności umowy najmu z uwagi na brak wskazania w niej elementów przedmiotowo istotnych umowy najmu – czynszu najmu. Drugim był zarzut braku legitymacji procesowej czynnej do dochodzenia roszczenia przez powódkę z uwagi na nieważność umowy cesji wierzytelności. W ocenie pozwanej strony w umowie cesji wierzytelności niedostatecznie określiły wierzytelność będącą przedmiotem cesji. Trzecim zarzutem było niewykazanie konieczności najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego. Czwartym zarzutem było niewykazanie przez powódkę wysokości roszczenia, tj. uzasadnionego czasu, w którym pojazd znajdował się w zakładzie naprawczym oraz zawyżenie stawki najmu samochodu zastępczego.

W ocenie Sądu brak było podstaw do uznania, iż opisana w pozwie umowa najmu jest nieważna. Został w niej bowiem określony przedmiot najmu, stawka czynszu oraz czas trwania umowy. W § II.4 umowy postanowiono, iż autem zastępczym będzie samochód marki B. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i taki też samochód został najemcy wydany. Czas najmu określono w § III.1 umowy, gdzie wskazano, że auto zastępcze jest wynajmowane na czas naprawy uszkodzonego pojazdu, jednak nie dłużej niż na 21 dni kalendarzowych. Z kolei czynsz najmu został ustalony poprzez odwołanie zawarte w § IV.1 do cennika (...) stanowiącego załącznik nr 1 do umowy. Powódka złożyła podpisany przez najemcę cennik (...), na podstawie którego wystawiono fakturę VAT. Ponadto w dniu 30 lipca 2012 obie strony umowy zgodnie potwierdziły zarówno długość trwania umowy najmu, jak również wysokość czynszu najmu (k. 43).

Niezasadny okazał się także zarzut pozwanej odnośnie braku legitymacji czynnej powódki z uwagi na nieważność umowy cesji wierzytelności.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością

przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.). Treścią umowy przelewu jest przeniesienie przez wierzyciela swojej wierzytelności na osobę trzecią, a skutkiem tej umowy jest wyłączenie dotychczasowego wierzyciela ze stosunku zobowiązaniowego i zajęcie jego miejsca przez nabywcę wierzytelności. Sam stosunek zobowiązaniowy zmianie nie ulega, zmieniają się jedynie jego uczestnicy - wierzyciela dotychczasowego, który wyzbył się swojej wierzytelności, zastępuje nabywca, który staje się wierzycielem w stosunku do tego samego dłużnika. Przelew wywołuje bezpośrednie skutki wobec dłużnika, po stronie którego powstaje obowiązek świadczenia w stosunku do nabywcy wierzytelności.

Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać (tak też E. Ł., (...) prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 904). Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (indywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność (tak trafnie SN w wyroku z 11 maja 1999 r., III CKN 423/98, Biul. SN 2000, nr 1, s. 1), a zatem oznaczenie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność.

W niniejszej sprawie wierzytelność będąca przedmiotem umowy cesji została w dostateczny sposób oznaczona i została skutecznie zbyta na rzecz powódki. W treści tej umowy wskazano, iż chodzi o wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego – w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 12 kwietnia 2012 roku, likwidowaną przez towarzystwo (...) S.A. Ponadto w dniu w dniu 30 lipca 2012 obie strony umowy zgodnie potwierdziły co stanowi przedmiot umowy cesji wierzytelności wskazując zarówno na czas trwania umowy najmu, jak i wysokość czynszu najmu (k. 43).

Niezasadny okazał się zatem zarzut pozwanej odnośnie nieważności umowy cesji wierzytelności z powodu niedostatecznego określenia przedmiotu cesji.

Odnosząc się z kolei do trzeciego zarzutu pozwanej, iż nie zostało wykazane, że normalnym następstwem działania sprawy jest prawo najmu pojazdu zastępczego, wskazać należy, iż zgodnie z uchwałą składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku (sygn. akt III CZP 5/11) odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki za najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Pozbawienie poszkodowanego możliwości korzystania z pojazdu uszkodzonego w trakcie kolizji skutkuje tym, że ma on prawo wynająć pojazd zastępczy i pozostaje to w związku przyczynowym z kolizją w rozumieniu powyższego przepisu. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową bez względu na rodzaj działalności lub cel, dla którego poszkodowany wykorzystuje pojazd. Jeżeli więc poszkodowany poniósł koszty wynajmu pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków zdarzenia podlegającego wyrównaniu.

W ocenie Sądu szkoda, którą poszkodowany poniósł w wyniku kolizji z dnia 12 kwietnia 2012 roku obejmowała również koszty najmu pojazdu zastępczego. Oczywistym jest bowiem, że przez okres przebywania pojazdu w warsztacie, poszkodowany nie mógł z niego korzystać, przy tym zgodnie z oświadczeniem poszkodowanego samochód był potrzebny do dojazdów do pracy oraz do załatwiania spraw osobistych (k. 39). Pozwana nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych mających na celu wykazanie, że w przedmiotowej sprawie najem pojazdu był zbędny lub że zasada proporcjonalności przemawiała za skorzystaniem z innego środka transportu.

Pozwana zakwestionowała także zgłoszone w pozwie roszczenie co do wysokości, w szczególności zakwestionowała długość okresu naprawy uszkodzonego pojazdu i będący jego odpowiednikiem czas korzystania przez poszkodowaną z pojazdu zastępczego oraz przyjętą stawkę czynszu. Pozwana celem wykazania powyższego zgłosiła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego.

Jak wynika z opinii biegłego sądowego S. Ż. niezbędny i konieczny czas naprawy uszkodzonego samochodu powinien wynosić maksimum 2 dni robocze. W związku z tym naprawa powinna zakończyć się w dniu 27 lipca 2012 roku. Na podstawie badań rynku biegły ustalił, że przeciętny zakres stawek czynszu najmu samochodów w klasie samochodów wyższej zawierał się w lipcu 2012 roku dla okolic miejscowości W. w przedziale cen 250-550 zł netto za dobę. W trakcie składania ustnych wyjaśnień biegły podkreślił jednak, że na rynku funkcjonują również inne wypożyczalnie typu A., H. lub B., które mogą być brane do porównania z ofertą powódki. Wypożyczalnie te mają porównywalne stawki ze stawkami powódki, a ich zakres cenowy wynosi od 250 złotych do 760 złotych netto za 1 dobę.

Opinia biegłego jest jasna, logiczna i przekonująca. Ponadto, po złożeniu przez biegłego ustnych wyjaśnień żadna ze stron opinii nie kwestionowała, nie wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej lub opinii innego biegłego.

W konsekwencji jako uzasadniony czas naprawy pojazdu, a tym samym uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego Sąd uznał 2 dni, który to okres był wystarczający z punktu widzenia technologicznego oraz faktycznego czasu naprawy do dokonania naprawy. Pozostały okres przebywania pojazdu w warsztacie nie pozostawał w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą (wynikał ze zwłoki warsztatu, za który pozwana nie ponosi odpowiedzialności).

Mając na uwadze treść ustnych wyjaśnień biegłego należało ustalić, że pozwana nie udowodniła, iż w przedmiotowej sprawie przyjęta przez strony umowy najmu stawka czynszu wykracza poza stawki występujące na lokalnym rynku. Biegły wskazał bowiem jednoznacznie, że na rynku funkcjonują podobne do powódki podmioty oferujące najem samochodu zastępczego po porównywalnych, a nawet wyższych stawkach. W związku z tym przyjęta stawka pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą.

Zgodnie z zaakceptowanym przez najemcę cennikiem i wystawioną na jego podstawie fakturą VAT czynsz najmu samochodu B. (...) przy dwudniowym okresie najmu wynosi 1.450 złotych netto (2 razy 725 złotych netto), tj. 1.783,50 złotych brutto. W konsekwencji całe dochodzone pozwem roszczenie okazało się uzasadnione (powódka ograniczyła roszczenie do czynszu najmu za okres 2 dni).

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Mając na uwadze, że wezwanie do zapłaty zostało doręczone pozwanej w dniu 10 sierpnia 2012 roku (potwierdzenie odbioru – k. 68), uzasadnione było żądanie zasądzenia odsetek od dnia 10 września 2012 roku.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie wyżej powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Na podstawie wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na koszty poniesione przez powódkę składały się: kwota 90 zł tytułem uiszczonych opłat sądowej od pozwu, kwota 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wynagrodzenia radcy prawnego w stawce minimalnej za prowadzenie niniejszej sprawy, określonej na podstawie § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002. Nr 163 poz. 1349 z późn. zm.) oraz kwota 17 zł tytułem uiszczonych przez powoda opłat skarbowej od pełnomocnictwa, tj. łącznie 707 zł.